

DE HONGERWINTER

Thema's: Bombardement, Hongerwinter

Locatie: Alkmaar, Nederland

Door: Anne Stoop en Hanneke Vries

Dit verhaal is van Jacobus, Anna en Jacoba Muller, een broer en twee zusjes. Tijdens de Hongerwinter vertrokken ze te voet van Rotterdam richting Heerhugowaard, in de hoop daar veiligheid en eten te vinden. Uiteindelijk bracht hun reis ze naar Alkmaar. Het was een koude, lange tocht, die ze nooit meer zijn vergeten.

PERSONAGES JACOBUS
 ANNA
 JACOBA

Tijdens de voorstelling liepen, terwijl deze scène gespeeld werd, andere acteurs op de achtergrond langs. Zij liepen langzaam en hadden het heel koud. Zo werd de tocht naar Heerhugowaard, tijdens de Hongerwinter, vormgegeven. Je kunt zelf bedenken hoe jij dit wil doen

JACOBUS Het was koud
 Heel koud
 Het was de Hongerwinter
 Dit is de reden waarom ik samen met mijn zusjes
 ben vertrokken uit Rotterdam op 22 maart 1945
 We zouden er vier dagen over doen om in Heerhugowaard aan te
 komen
 We hadden versleten schoenen en zelfs geen voedsel meegekregen
 Daarom bedelden we bij boerderijen tijdens onze voettocht
 We hebben nooit wat gekregen –
 op dreigementen na om de hond op ons los te laten

De andere acteurs blaffen hard. ANNA schrikt

ANNA Die geluiden van de blaffende honden, het was angstaanjagend

JACOBUS Ik was blij dat we de eerste nacht konden slapen
 Want mensen hadden ons doorgezonden naar het Rode Kruis,
 waar wij zuurkool kregen en zelfs een slaapplaats

Maar de tweede dag was wel een van de zwaarste
Toen zouden we naar Haarlem gaan, naar oom Giel
Hij had al zoveel andere kinderen en zo weinig eten
Toch scharrelde hij wat op en liet ons slapen bij hem slapen
Maar voordat we daar aankwamen,
moesten we die middag nog schuilen voor Geallieerde vliegtuigen
die Duitse konvooiën aanvielen
We doken achter de kinderwagen

De groep acteurs die op de achtergrond staat, duikt op de grond. Tijdens de volgende tekst komen hun hoofden één voor één tevoorschijn

JACOBA Toen we achter mijn kinderwagen vandaan kwamen,
die diende als bescherming,
zagen we allemaal dode mensen

JACOBUS We genoten van al die dode moffen

ANNA Het waren jongens van zestien, zeventien jaar...

JACOBA We waren toen al behoorlijk afgestompt

JACOBUS De derde dag liepen we naar Heiloo
Daar woonde een oom in een klooster
Het gerucht ging dat hij op jonge jongetjes viel en daarom in het
klooster zat
Toen we vroeg aankwamen in Heiloo, zijn wij toch maar doorgelopen

ANNA We verdwaalden een beetje
en kwamen van vermoeidheid half bewusteloos aan
Er was geen plaats meer
Het was ook zo dom om door te lopen

JACOBUS De laatste dag werden mijn zus en ik gescheiden van ons lieve zusje
Zij werd ondergebracht bij familie
Gelukkig konden wij een paar weken terecht
bij de zusters in het Augustinus in Alkmaar
Daar eindigde onze zware langdurige tocht richting Heerhugowaard
Het laatste stuk kan ik me nauwelijks herinneren
Ik weet niet meer hoe ik in Alkmaar terecht ben gekomen...

In 2017 ging de voorstelling 'Sprokkelhout en prikkeldraad' in première in Alkmaar (regie: Hanneke Vries en Anne Stoop – productiehuis: Artiance). Een voorstelling over verhalen en de straten van Arnhem tijdens de Tweede Wereldoorlog. Het publiek liep na de stille tocht vanaf het monument op de Harddraverslaan via een theatrale route door de binnenstad van Alkmaar naar het eindpunt in Artiance. Verhalen over de straten van Alkmaar, en nog veel meer verhalen vanuit tien gemeenten in Noord-Holland, blijven bewaard in Regionaal Archief Alkmaar (<https://www.regionaalarchiefalkmaar.nl/>).
